

Agost càlid arreu, i sec o molt sec en general

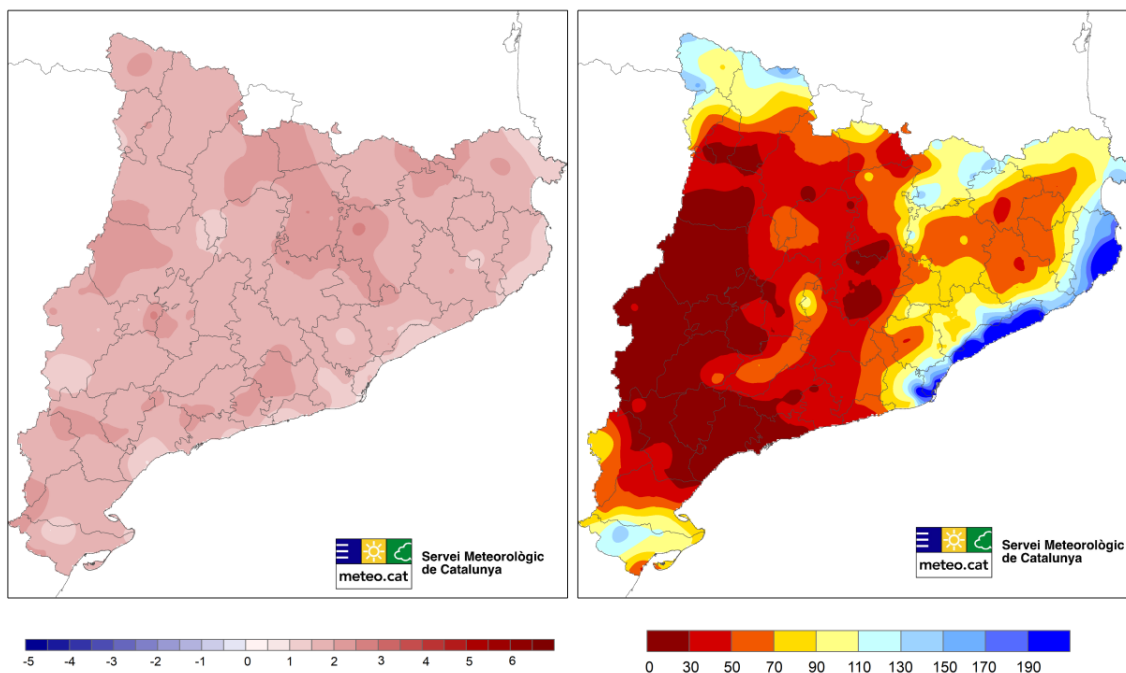
L'agost s'ha de qualificar de càlid a Catalunya, especialment al Prepirineu, zones de l'oest de la depressió Central i del prelitoral

Ha estat un mes sec a la major part de país, però la distribució de la precipitació ha estat molt irregular: molt plujós al litoral del Maresme i del Baix Empordà, normal o plujós a àmplies zones de la resta de litoral i del Prelitoral central i nord, al Pirineu oriental, a l'extrem nord-occidental del país i també entre el Baix Ebre i el Montsià. A la resta ha estat sec, i molt sec a àrees de ponent i del terç sud

Mapes de l'agost del 2023 de diferència de la temperatura mitjana i del percentatge de precipitació acumulada respecte de la mitjana climàtica

DIFERÈNCIA (°C) ENTRE LA TEMP. MITJANA I LA CLIMÀTICA (1991-2020)
AGOST 2023

% PRECIPITACIÓ RESPECTE DE LA MITJANA CLIMÀTICA (1991-2020)
AGOST 2023

La característica principal del mes d'agost ha estat la persistència d'una massa d'aire molt càlid procedent del continent africà sobre la Mediterrània a causa del desplaçament de la circulació zonal (vent de l'oest a les capes mitjanes de la troposfera) al centre i nord del continent.

Tot i aquesta configuració general cal destacar que tant al principi del mes, amb una circulació més zonal a les nostres latituds, com a finals, amb un desplaçament cap al

premsa.meteocat@gencat.cat

<http://www.meteo.cat>

Tel. 93 567 60 90

Pàg 1 de 9

■ Comunicat de premsa ■

sud de la línia de perturbacions abans indicada, la temperatura va ser inferior a la mitjana.

Calor del 9 a l'11 d'agost

L'arribada d'una massa d'aire càlid a Catalunya va provocar un [pic de calor que va ser especialment intensa el dia 10](#). Es van mesurar valors propers als 40 °C als sectors més càlids de l'interior, i entre 40 i 43 °C a la vall de l'Ebre, on va bufar vent de ponent. En canvi, a la resta del prelitoral les màximes van ser més moderades, per efecte de la marinada, i al litoral amb prou feines es van superar els 30 °C. Aquesta calorada es pot considerar el tercer pic de calor destacat de l'estiu de 2023 a Catalunya, que fins llavors s'havia caracteritzat per diversos episodis de calor molt intensa, però també força breus.

Ara bé, aquest episodi de calor no va ser prou persistent per parlar d'onada de calor a Catalunya, ja que requereix que [els llindars de perill per calor intensa](#) se superin durant almenys 3 dies consecutius, la qual sí que va arribar una setmana després.

Onada de calor del 18 al 25 d'agost

[Entre els dies 18 i 25 d'agost es va produir una de les onades de calor més intenses mesurades a Catalunya](#). Es tracta del quart episodi de calor destacat de l'estiu del 2023 a Catalunya que va presentar les característiques següents:

- Sectors de Ponent, el pla de Bages i la Ribera d'Ebre van superar els 40 °C durant 5 dies consecutius, un fet inèdit a Catalunya.
- Els 43,6 °C mesurats a l'Observatori de l'Ebre (Baix Ebre) van ser el nou rècord absolut dels seus 118 anys de dades, superant els 43,0 °C del 7 de setembre del 1982.
- El dia 23 d'agost la temperatura va tocar sostre a bona part del país, amb més de 43 °C de màxima a la vall de l'Ebre, i es va convertir en el dia amb una temperatura mitjana més alta mesurada al conjunt de Catalunya, superant el 18 de juliol d'enguany i el 28 de juny de 2019.
- Un aspecte molt rellevant va ser l'elevada temperatura nocturna, amb matinades per sobre dels 25 °C a sectors del litoral i prelitoral i en indrets elevats de l'interior. La ciutat de Barcelona va concatenar dues nits amb mínimes de 28 a 30 °C, i l'Observatori Fabra va superar el rècord de temperatura mínima més alta dels seus 110 anys de dades, amb 29,5 °C el dia 23.
- A 11 de les 150 estacions de la XEMA i de la XOM amb més de 20 anys de dades es va igualar o superar la temperatura màxima absoluta de tota la seva sèrie, situades en diferents sectors del litoral i prelitoral, així com a la Val d'Aran.
- Entre els dies 21 i 25 d'agost, 28 de les 115 estacions de la XEMA amb més de 20 anys de dades van mesurar la temperatura mínima diària més alta de tota la seva sèrie, mesurada de 0 a 24 h UTC. Van ser sobretot estacions situades al litoral i prelitoral Central, però també a punts de l'interior i del Prepirineu.

premsa.meteocat@gencat.cat

<http://www.meteo.cat>

Tel. 93 567 60 90

Pàg 2 de 9

Tempestes del 20 al 23 d'agost

Al llarg de l'onada de calor, entre els dies 20 i 23, les nuvolades van créixer amb força al Pirineu i al Prepirineu, amb tempestes de tarda més aviat aïllades, però localment intenses i acompanyades de pedra o de ventades fortes. Puntualment, van afectar també sectors de la Catalunya Central i fins i tot del prelitoral.

Les quantitats de pluja més importants recollides per les estacions de la XEMA i la XOM van ser els 49,5 mm de Prats de Lluçanès (Lluçanès) el dia 21 o els 42,0 mm d'Isil (Pallars Sobirà) el 23 d'agost. Els xàfeces van implicar caigudes dràstiques de la temperatura, en alguns casos de més de 15 °C en una hora, però molt localitzades.

Tempestes el 26 i 27 d'agost i descens general de la temperatura

Les [tempestes que es van produir els dies 26 i 27 van acumular més de 100 mm de pluja a punts del Pirineu](#) a conseqüència del pas d'un sistema frontal que va acabar amb la calor de gran part del mes d'agost.

- El dia 27 va ser el dia més plujós de l'estiu al conjunt de Catalunya, juntament amb el [29 de juny](#), després d'un mes d'agost amb molt poques tempestes. Es van recollir més de 20 mm de pluja a la meitat est del país, extrem sud i bona part del Pirineu. Dins d'aquests sectors, es van superar els 50 mm a punts del Maresme, del Montseny, el Ripollès i la Garrotxa, amb més de 100 mm a la vall de Camprodon i sectors elevats del Pirineu occidental.
- Durant el dia 27 la pluja va ser especialment abundant al Ripollès, sobretot durant la matinada i matí, acumulant més de 100 mm en alguns sectors. En alguns casos no hi plovia tant en un sol dia des del gener de 2020, durant el temporal Glòria. És el cas de Molló - Fabert, que va recollir 106,2 mm (129,4 mm el 22 de gener de 2020). En altres indrets de la comarca va ser el dia més plujós des del 28 d'agost de 2020. D'altra banda, a Cabriils (Maresme) es van acumular 64,0 mm, el dia més plujós des del 21 d'abril de 2020 (74,1 mm).
- Una gran tempesta va afectar el dia 26 de ple les Terres de l'Ebre i va provocar una pedregada extraordinària. A la Sénia, el col·laborador de la XOM va observar pedres de fins a 10 cm de diàmetre, un fenomen totalment excepcional a Catalunya, si bé ara fa just un any se'n van observar de la mateixa mida durant la [tràgica pedregada de la Bisbal d'Empordà](#), el 30 d'agost del 2022. En tots dos casos, el núvol de tempesta va arribar als 20 km d'altura, un fet molt infreqüent a la nostra latitud.
- Pel que fa a l'activitat elèctrica de les tempestes, entre el dissabte 26 i el diumenge 27 d'agost la Xarxa de Detecció de Descàrregues Elèctriques (XDDE) va registrar 44.946 llamps núvol-terra, dels quals 6.105 a Catalunya. Les comarques més afectades van ser el Montsià (1.296 llamps), Osona (908 llamps) i el Bages (635 llamps), mentre que la gran majoria van caure sobre el mar.

■ Comunicat de premsa ■

- La baixada de la temperatura va provocar que la neu fes acte de presència el dia 27 a diversos sectors del Pirineu, amb una cota que va baixar fins als 2.300 – 2.500 m, puntualment per sota. Els gruixos de neu han estat testimonials per sota dels 2.500 m, amb lleugeres enfarinades o acumulacions d'1 a 3 cm en alguns casos. Només als cims culminants de la serralada els gruixos van ser més destacats, fins i tot probablement superiors als 10 cm als indrets de l'Aran i del nord del Pallars Sobirà on la precipitació va ser més persistent dilluns al matí.
- A les comarques del litoral i prelitoral, així com al Pirineu i Prepirineu, la temperatura màxima del dia 27 d'agost es va produir de matinada, abans que arribés l'aire més fred. Va quedar molt curta arreu del país i 4 de les 115 estacions de la XEMA van mesurar la temperatura màxima més baixa de la seva sèrie en un mes d'agost.

Tempestes del 29 al 31 d'agost

Entre els dies 29 i 31 va haver-hi un altre episodi de tempestes però en aquesta ocasió va quedar localitzat al litoral Central, amb quantitats que puntualment van superar els 60 mm, tal com assenyalen les següents quantitats registrades a les estacions gestionades per l'SMC. Al Maresme, 94,9 mm a Teià, 85,9 mm a Cabriels, 66,0 mm a Vilassar de Mar, 65,7 mm al Masnou – Port Esportiu, 64,8 mm a Sant Andreu de Llavaneres o 50,7 mm a Arenys de Mar. I al Baix Llobregat, 66,1 mm al Prat de Llobregat.

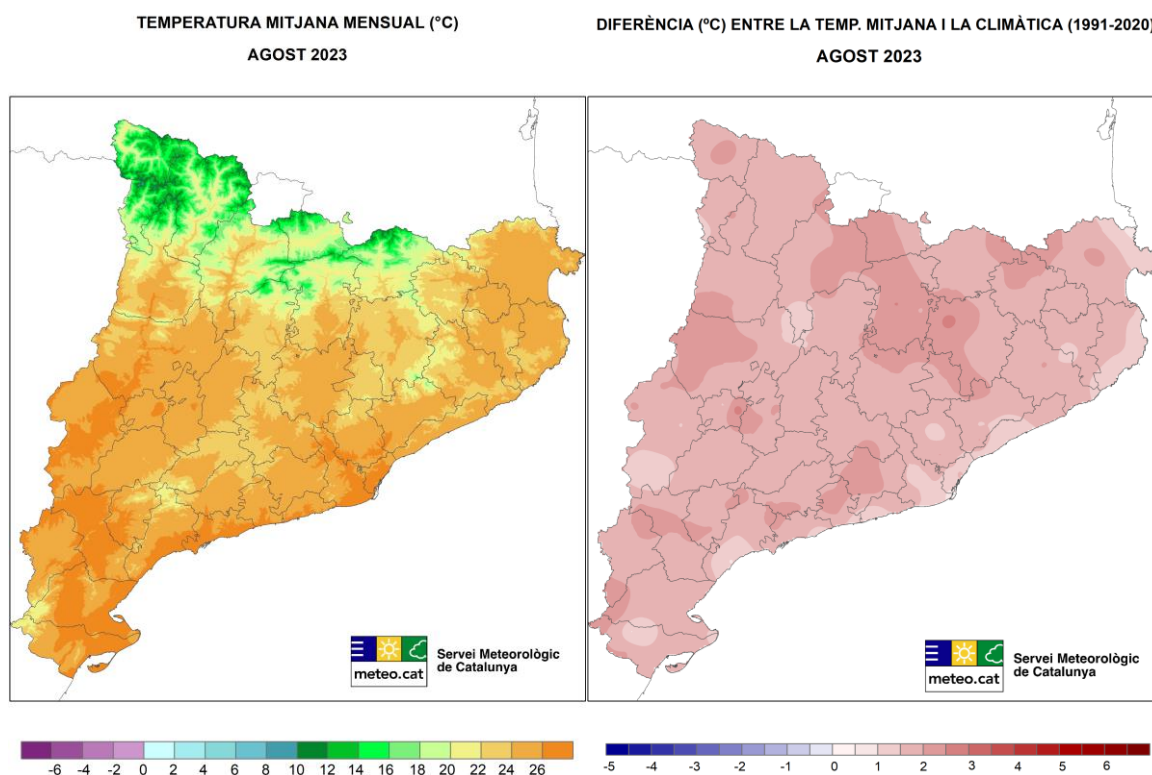
Agost càlid a Catalunya

L'agost s'ha de qualificar de càlid a tot Catalunya, sobretot en àrees del Prepirineu i de l'oest de la depressió Central on l'anomalia ha superat els +2,5 °C, així com també a moltes zones prelitorals que han assolit els +2,0 °C (figura 1).

Figura 1:

Mapes de temperatura mitjana del mes d'agost del 2023 i de diferència d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA, gestionada per l'SMC. No inclouen els valors de temperatura d'una estació concreta si no es disposa del 80% de totes les dades d'aquesta estació.

La persistència de la massa d'aire càlid tropical i el flux del sud-oest establert en relació amb la trajectòria de les pertorbacions que van afectar Europa central i nord, han estat la causant d'aquesta anomalia.

La taula següent mostra els valors d'anomalia de temperatura més destacats durant l'agost del 2023 (diferència de la temperatura mitjana mensual d'agost respecte de la mitjana climàtica pel període de referència 1991-2020 del mes d'agost).

■ Comunicat de premsa ■

Nom de l'estació	Comarca	Anomalia (°C)
Castellnou de Seana	Pla d'Urgell	2,7
Perafita	Osona	2,6
Santuari de Queralt	Berquedà	2,5
Molló - Fabert	Ripollès	2,5
Alinyà	Alt Urgell	2,4
Sant Martí Sarroca	Alt Penedès	2,3
PN dels Ports	Baix Ebre	2,3
Cadí- Nord (2.143 m) - Prat d'Aquiló	Cerdanya	2,3
Algerri	Noquera	2,3
Orís	Osona	2,3

Un agost dels més càlids

L'agost de 2023 ha estat un dels més càlids que s'han mesurat a Catalunya, si bé a bona part del país encara ho va ser més el de l'any passat. En àrees del Pirineu i Prepirineu cal retrocedir fins al 2012 per trobar-ne un de més càlid i a punts de l'interior i prelitoral fins al 2003, que al conjunt de Catalunya es manté com l'agost amb una temperatura mitjana més alta. L'excepció, punts del Pla d'Urgell on aquest agost ha estat el més càlid.

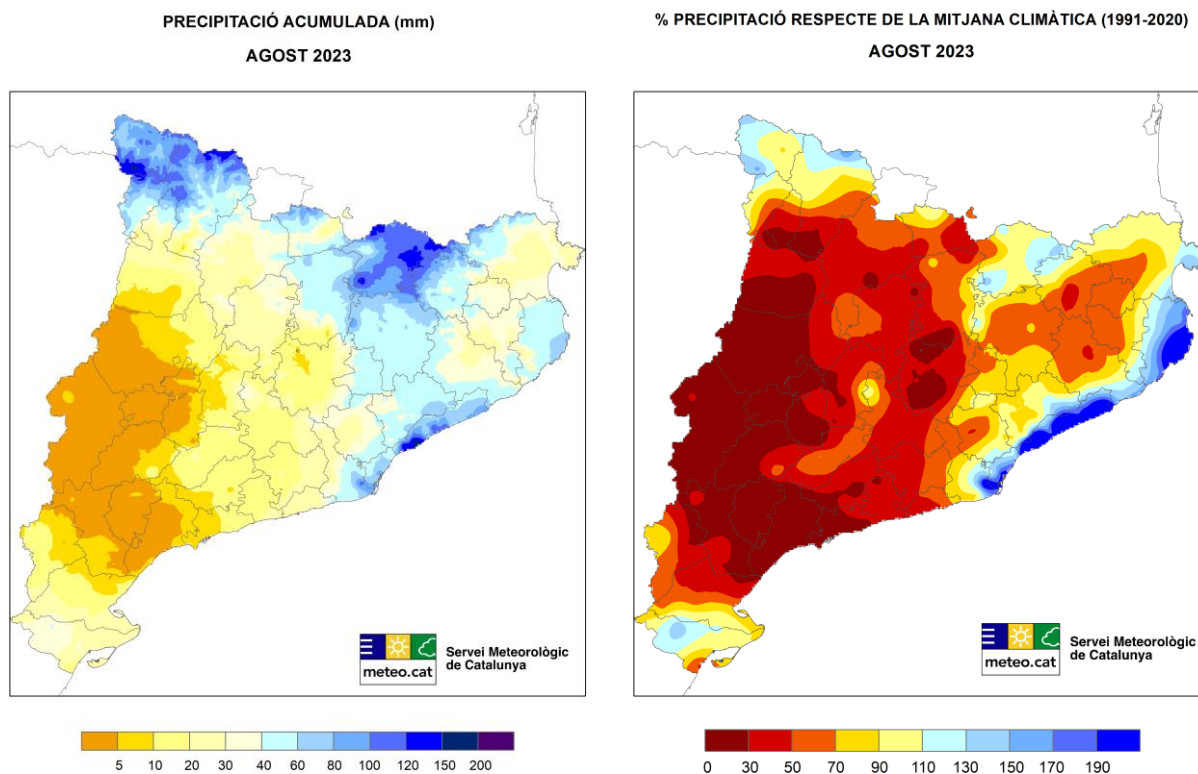
Un mes molt plujós al sector central del litoral

La distribució de la precipitació ha estat molt irregular: Ha estat un mes sec a la major part de país, però la distribució de la precipitació ha estat molt irregular: molt plujós al litoral del Maresme i del Baix Empordà, normal o plujós a àmplies zones de la resta de litoral i del Prelitoral central i nord, al Pirineu oriental, a l'extrem nord-occidental del país i també entre el Baix Ebre i el Montsià. A la resta ha estat sec, i molt sec a àrees de ponent i del terç sud (figura 2).

Figura 2:

Mapes de precipitació acumulada durant el mes d'agost del 2023 i de percentatge d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA i la XOM, gestionades per l'SMC. No inclouen els valors de precipitació d'una estació concreta si no es disposa de les dades d'un episodi significatiu d'aquesta

Cal recordar que una de les característiques del mes d'agost és el pas de fronts freds que en arribar a la Mediterrània es reactiven i provoquen especialment durant la segona quinzena del mes tempestes al Pirineu i Prepirineu, especialment a la part oriental, i també al litoral i prelitoral.

■ Comunicat de premsa ■

La taula següent mostra les estacions gestionades per l'SMC que durant el mes d'agost han superatels 100 mm de precipitació, ubicades al Pirineu, Prepirineu i litoral Central.

Nom de l'estació	Comarca	PPT (mm)
Cabrils	Maresme	162,7
Vilassar de Mar (XOM)	Maresme	159,2
Lac Redon (2.247 m)	Val d'Aran	156,3
Teià (XOM)	Maresme	155,7
Certascan (2.400 m)	Pallars Sobirà	128,6
les Lloses - la Riba (XOM)	Ripollès	126,5
Sant Pau de Segúries	Ripollès	125,3
Beget (XOM)	Ripollès	124,8
Sant Pau de Segúries (XOM)	Ripollès	123,5
Sant Andreu de Llavaneres (XOM)	Maresme	123,4
Santuari de Núria (1.971m) (XOM)	Ripollès	122,8
Núria (1.971 m)	Ripollès	122,6
El Masnou - Port Esportiu (XOM)	Maresme	117,8
Molló - Fabert	Ripollès	113,5
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	112,5
la Vall de Bianya (XOM)	Garrotxa	110,9
Arenys de Mar (XOM)	Maresme	110,6
el Prat de Llobregat	Baix Llobregat	109,2
Campdevàdol (XOM)	Ripollès	108,2
Ulldeter (1.999 m) (XOM)	Ripollès	104,0

Irradiació normal a Catalunya

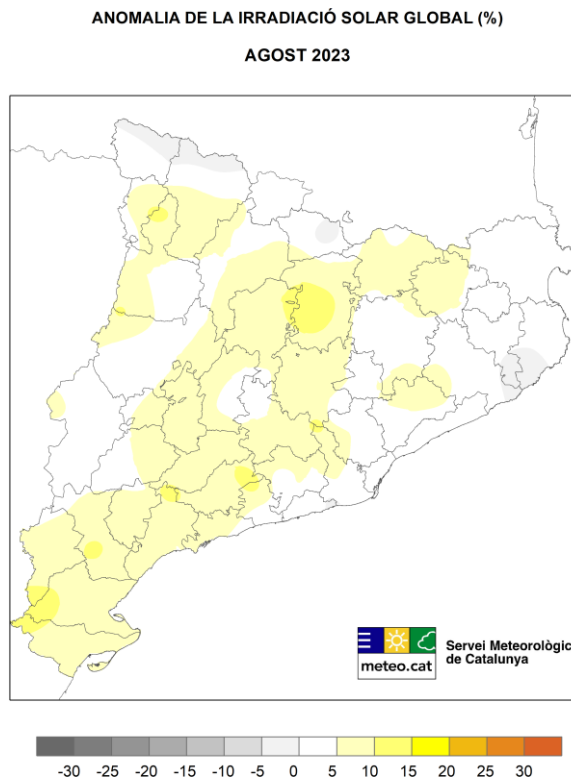
La irradiació solar global d'aquest agost es pot considerar normal a la meitat occidental del Pirineu, en algunes àrees de l'oest i del centre del país, i al litoral i prelitoral de la meitat nord, però ha estat apreciablement superior a la mitjana a la resta de Catalunya, sobretot a les zones enlairades del prelitoral i del Prepirineu. (Figura 3).

Figura 3:

Mapa d'anomalia d'irradiació solar global del mes d'agost del 2023 respecte de la mitjana dels últims 10 anys

Mapes d'anomalia d'irradiació global elaborats amb les dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques). Les mitjanes contra les quals es comparen les dades del mes en curs s'han elaborat a partir de les dades de les estacions de la XEMA dels últims 10 anys (2013-2022).

Aquesta informació s'ampliarà a través de la publicació del butlletí mensual definitiu a partir del dia 15 del mes en curs. Totes aquestes informacions es publicaran a www.meteo.cat

1 de setembre del 2023